

CV di Lola Badia
<https://orcid.org/0000-0001-9330-3120>

Lola Badia (Barcellona, 1951), conseguita la Maturità presso il Liceo Italiano di Barcellona (1967) e la Laurea in Filologia Ispanica all'Università Autonoma di Barcellona (1973), ottenne il Dottorato di Ricerca in Filologia Romanza in quest'ultima sede nel 1977, sotto la direzione di Martí de Riquer.

Nel 1983 vinse un concorso di Professore Ordinario di Filologia Catalana e negli anni successivi realizzò studi di medievistica nel Warburg Institute dell'Università di Londra, nel Raimundus-Lullus-Institut dell'Università di Freiburg di Brisgovia e nel Pontifical Institute of Mediaeval Studies dell'Università di Toronto. In qualità di docente ha insegnato prevalentemente, ma non solo, letteratura catalana medievale in diverse università della Catalogna e ha dettato conferenze e offerto corsi in alcune università della Spagna e dell'Europa.

Dal 2001 fino al pensionamento (2021) ha insegnato all'Università di Barcellona, dove ha diretto il «Centre de Documentació Ramon Llull» (<<https://centrellullub.edu/>>), che gestisce lavori di carattere filologico, come l'edizione critica delle opere catalane di Lullo (NEORL), la banca dati Llull DB (<<https://www.ub.edu/llulldb/>>) e il Nou Glossari General Lull·lià (<https://nggl.ub.edu>). Dal 2021 al 2024 è professore emerito dell'Università di Barcellona. Dal 1992 è stata a capo di successivi Progetti di Ricerca finanziati dal Ministero di Educazione e Ricerca della Spagna e di un Gruppo di Ricerca che ottiene fondi dal Governo Autonomo della Catalogna. Dall'anno 1988 al 2024 ha codiretto un Seminario di Cultura e Letteratura Catalane dell'Età Medievale e dell'Età Moderna nel Dipartimento di Filologia Catalana dell'Università di Barcellona, che ha accolto sia studiosi di rilievo di tutto il mondo che giovani ricercatori (<<https://stel2.ub.edu/slimm>>). Dal 1991 ha diretto venti tesi di Dottorato di Ricerca e un numero superiore di tesi di laurea (o equivalenti accademici). Nel 2000 gli fu concessa la «Medalla Narcís Monturiol», premio alla ricerca elargito dal Governo Autonomo della Catalogna.

Dal 1996 è stata nominata Membro Numerario della Reale Accademia delle Buone Lettere di Barcellona, fondata nel secolo XVIII. Appartiene anche a diverse associazioni di carattere storico e filologico, come la Società di Studi Francescani (Assisi), l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Barcellona), il Seminario de Estudios Medievales y Renacentistas (Salamanca), la Societat Arqueològica Lull·liana (Palma di Maiorca), la Maioricensis Schola Lullistica (Palma di Maiorca), la Societat de Llengua i Literatura dell'Institut d'Estudis Catalans (Barcellona), l'Asociación Hispánica de Literatura Medieval (Madrid). Appartiene altresí ai comitati scientifici di alcune pubblicazioni, come *Llengua i Literatura* (Barcellona), *Quaderns d'Italià* (Barcellona), *Hispanic Research Journal* e i "Papers of the Medieval Hispanic Research Seminar" (Queen Mary College, Londra), *Bulletin of Hispanic Studies* (Liverpool), *Anuario de Estudios Medievales* (Consejo Superior de Investigaciones Científicas). È stata assessore della collana "Els Nostres Clàssics", della casa editrice Barcino (Fondazione Carulla) e della serie delle opere complete di Francesc Eiximenis (Università di Girona). È uno dei redattori del giornale specializzato su Raimondo Lullo, *Studia Lulliana* (Palma di Maiorca).

Ha diretto e redatto in parte i tre volumi di argomento medievale della *Història de la Literatura Catalana* (2013-2015), pubblicata dalle case editrici Enciclopèdia Catalana e Barcino-Ajuntament de Barcelona.

Segue una scelta delle pubblicazioni ordinate per argomenti.

- Lirica e narrativa di tradizione trobadorica

Poesia catalana del segle XIV. Edició i estudi del «Cançoneret de Ripoll», Barcellona, Quaderns Crema, 1983.

Les poesies de Jordi de Sant Jordi, a cura di Martí de Riquer e L. Badia, Valenza, Edicions Tres i Quatre, 1984 (ristampa).

L. Badia e Amadeu J. Soberanas, «*La ventura del cavaller N'Huc e de Madona. Un nouveau roman occitano-catalan en vers du XIVe siècle*», *Romania*, 453-454, 1-2, 1996, 96-134.

Tres contes meravellosos del segle XIV, a cura di L. Badia, Barcellona, Quaderns Crema, 2003.

«Leggere Ausiàs March. Strumenti per insegnare un classico», *Ausiàs March e il canone europeo*, a cura di Benedetta Aldinucci e Cèlia Nadal Pasqual, Alessandria: Edizioni dell'Orso, 2018, 33-57.

Guillem de Torroella, *La Faula*, versió de Lola Badia, Barcelona, Editorial Barcino-Tast de clàssics, 2020.

«Ausiàs March i les tenebres de l'amor», in *El pensament d'Ausiàs March*, ed. Anna Alberni, Lola Badia, Raffaele Pinto, Barcelona: Reial Acadèmia de Bones Lletres, 2020, pp. 179-199.

- Cultura letteraria degli scrittori catalani del Trecento e del Quattrocento

De Bernat Metge a Joan Roís de Corella. Estudis sobre la cultura literària de la tardor medieval catalana, Barcellona, Quaderns Crema, 1988.

Tradició i modernitat als segles XIV i XV. Estudis de cultura literària i lectures d'Ausiàs March, Valenza-Barcellona, Institut Universitari de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993.

«*Fa che tu scrive: variaciones profanas sobre un tema sagrado, de Ramon Llull a Bernat Metge*», dins de *The Medieval Mind. Hispanic Studies in Honour of Alan Deyermond*, Londra, Tamesis, 1997, 3-20.

Bernat Metge, *Lo somni*, edició i comentaris, Barcellona, Quaderns Crema, 1999.

«Bernat Metge medievale», dins de *Momenti di cultura catalana in un millennio. Atti del VII Convegno dell'AISC* (Nàpols, 2000), II, Napoli, Liguori, 2003, 99-112.

Bernat Metge, *Il sogno*, a cura di L. Badia e Giorgio Faggin, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2004.

«Ride opportunamente l'uomo moderno? Come definire la comicità ne «Lo somni» di Bernat Metge (1399)», dins d'*Il riso. Atti delle I Giornate Internazionali Interdisciplinari di Studio sul Medioevo* (Siena, 2002), Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2005, 341-366.

Con Jaume Torró: «Curial entre Tristán y Orlando», *Estudios sobre la Edad Media, el Renacimiento y la Temprana Modernidad*, ed. Francisco Bautista Pérez & Jimena Gamba Corradine, San Millán de la Cogolla, El Semyr, Cilengua, La Semyr, 2010, 43-60.

Con Jaume Torró: Curial e Güelfa, edició crítica i comentaris, Barcelona, Quaderns Crema, 2011. Ristampa 2022.

«Lo somni di Bernat Metge e 'coloro che l'anima morta col corpo fanno' (Inferno, X.15)», in *Fourteenth Century Classicism: Petrarch and Metge*, Ed. Lluís Cabré, Alejandro Coroleu, Jill Krayer. Londres: The Warburg Institute – Turín: Nino Aragno Editore, 2012, 69-84 (The Warburg Institute Colloquia, 21).

Con Jaume Torró: «El Curial e Güelfa i el 'comun llenguatge català'», *Cultura Neolatina*, 74, 1-4, 2014, 203- 245.

Con Jaume Torró: «Ambient internacional i cultura de cort al Curial e Güelfa: primer suplement a l'edició de Quaderns Crema 2011», *Studia mediaevalia Curt Wittlin dicata/Mediaeval Studies in Honour of Curt Wittlin/ Estudios medievales en homenatge a Curt Wittlin*, eds. Lola Badia, Emili Casanova i Albert Hauf, Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, 2015, 51-66.

«Alfonso d' Aragona e i grandi scrittori catalani medievals», in *L'immagine di Alfonso il Magnanimo / La imatge d'Alfons el Magnànim*, ed. Fulvio Delle Donne e Jaume Torró, Florència: Sismel-Edizioni del galluzzo, 2016, 3-19.

«I versi strani del Sermó di Muntaner», *Quaderns d'Italià*, 21, 2016, 113-130.

Con Francesc Gómez: «El Tirèsies nou de Lo somni de Bernat Metge», *Butlletí de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona*, 55, 2015-2016 [2018], 25-58.

«La fusiò iconogràfica de Tirèsies i Esculapi a *Lo somni* de Bernat Metge», *Translat Library*, 2020, vol. 2, n.4.

«El Curial e Güelfa: un clásico anónimo para el canon europeo», in “*Prenga xascú ço qui millor li és de mon dit*”. *Creació, recepció i representació de la literatura medieval*, coordinat per Meritxell Simó. Edició de Gemma Avenoz, Antonio Contreras, Glòria Sabaté i Lourdes Soriano, San Millán de la Cogolla: Cilengua, 2021, pp. 114-131.

Lola Badia, «“Segons lo Dant historia recompta” (March XLV, 90). Sobre la presència de Dante a la literatura catalana antiga», *Mot So Razo*, 21 (2022), 31-44.

- L'opera volgare di Raimondo Lullo

L. Badia e Anthony Bonner, *Ramon Llull. Vida, pensament i obra literària*, Barcellona, Empúries, 1988 i reed. Versió spagnola: *Ramón Llull. Vida, Pensamiento y obra literaria*, Barcellona, Sirmio-Quaderns Crema, 1993.

Teoria i pràctica de la literatura en Llull, Barcellona, Quaderns Crema, 1992.

«Ramon Llull: autor i personatge», in *Aristotelica et Lulliana magistro doctissimo Charles Lohr septuagesimum annum feliciter agenti dedicata*, Steenbrugge, Brepols, 1995, 355-375. «Instrumenta patristica, 26».

«La ficción luliana en los orígenes de las letras catalanas», in *Constantes y fragmentos del pensamiento luliano. Actas del simposio sobre Ramon Llull* (Trujillo, 1994), Tübingen, Niemeyer, 1996, 59-76.

«Scienza e letteratura nella produzione volgare di Raimondo Lullo», in *Francescanesimo in volgare (secoli xiii-xiv)*, Atti del XXIV Convegno Internazionale della Società Internazionale di Studi Francescani (Assisi 1996), Spoleto, Centro Italiano di Studi sull'Alto Medioevo, 1977, 245-269.

«The *Arbor scientiae*: A 'new' encyclopedia in the thirteenth-century Occitan-Catalan cultural context», in *Arbor Scientiae: der Baum des Wissens von Ramon Llull. Akten des Internationalen Kongresses aus Anlass des 40-jährigen Jubiläums des Raimundus-Lullus-Instituts der Universität Freiburg i. Br.*, Turnhout, Brepols, 2002, 1-19. «Instrumenta patristica et mediaevalia. Subsidia lulliana, 1».

Ramon Llull, *Començaments de medicina, Tractat d'astronomia*, edició crítica, Palma di Maiorca, Patronat Ramon Llull, 2002. NEOL, V.

Ramon Llull, *Llibre de la disputa del clergue Pere i de Ramon, el fantàstic. Llibre de la ciutat del món*, introducció, traducció i notes a cura de L.B., edició bilingüe, Turnhout-Santa Coloma de Queralt, Brepols-Edendum, Publicacions de la Universitat de Tarragona, 2008, 288 pp.

- «Literature as an *ancilla Artis*: The Transformation of Science into Literature According to Robert Pring-Mill and Ramon Llull», *Hispanic Research Journal*, 10.1, february 2009, pp. 18-27.
- Lola Badia, Joan Santanach i Albert Soler, «La llengua i la literatura de Ramon Llull: llocs comuns, malentesos i propostes», *Els Marges* 87 (hivern 2009), pp. 73-90.
- «Le plurilinguisme paradoxal de Raymond Lulle», ed. Claire Kappler - Suzanne Thiolier-Mejean, *Le plurilinguisme au Moyen Âge*, Paris: L'Harmattan, 2009, p. 177-201.
- Ramon Llull, *Llibre de meravelles*, vol. I, llibres 1-7, vol. II, llibres VIII-X, dir. Lola Badia, eds. Xavier Bonillo, Eugènia Gisbert i Montserrat Lluch, Palma de Mallorca: Patronat Ramon Llull, NEOLR X, i NEORL XIII, 2014.
- Con Joan Santanach i Albert Soler, *Ramon Llull as a Vernacular Writer. Communicating a new kind of Knowledge*, Londra: Tamesis, 2016.
- Ramon Llull, *Fèlix o Llibre de meravelles*, edició d'Antoni Bonner, aggiornamento di Lola Badia, Antònia Carré i Eugènia Gisbert, introduzione di Lola Badia, Barcelona, Barcino, 2017.
- Raimondo Lullo, *Romanzo di Evast e Blaquerna*, introduzione, traduzione dal catalano e note di Simone Sari, prologo di Lola Badia, Roma: Antonianum, 2022.
- «Ramon Llull i la seva Art segons Anthony Bonner», prologo a Anthony Bonner, *Estudis Lul·lians (1978-2019)*, ed. Lola Badia e Eugènia Gisbert, Barcelona-Palma, Universitat de Barcelona-Universitat de les Illes Balears, Col·lecció Blaquerna, 14, 2023, p. 9-31.
- L'heredità científica medieval in volgare
- «Postilles naturals a Llull i Jordi de Sant Jordi», in *The Discerning Eye. Studies presented to Robert Pring-Mill on his seventieth birthday*, Oxford, The Dolphin Book Co, 1994, 27-38.
- Textos catalans tardomedievals i ciència de natures*. Discorso letto il 21 novembre 1996 nell'atto di pubblico ingresso nella Reale Accademia delle Buone Lettere de Barcellona.
- Guillelmi de Conches, *Summa de philosophia in vulgari*, a cura di L. Badia e Josep Pujol, in Guillelmi de Conches, *Dragmaticon philosophiae*, Turnhout, Brepols, 1997, 275-531. «Corpus Christianorum. Continuatio Medievalis, 152».
- «Pour la version occitane du *De rerum proprietatibus* de Barthélemy l'Anglais (XIVe siècle)», in *Le rayonnement de la civilisation occitane à l'aube d'un nouveau millénaire = 6e Congrès International de l'AIEO*, (Vienna, 1999), Vienna, Praesens Wissenschaftsverlag, 2001, 310-326.
- «La ciència a l'obra de Ramon Llull», in *La ciència en la història dels Països Catalans, I (Dels àrabs a la Revolució Científica)*, Barcellona-Valenza, Institut d'Estudis Catalans-Universitat de València, 2005, 403-442.
- «Ramon Llull i la ciència», *Història de la Ciència a les Illes Balears. Vol. I, L'Edat Mitjana*, eds. Anthony Bonner - Francesc Bujosa Homar, Palma, Govern de les Illes Balears, 2006, pp. 69-100
- Altri argomenti
- «Le lusinghe dell'amore romantico nei *Canti* e nelle *Operette morali*», dins de *Giacomo Leopardi. Poesia, pensiero, ricezione, nel bicentenario della nascita del poeta (1798-1998)*. Atti del Convegno Internazionale di Barcellona (1998), Leonforte: Insula, 2000, 25-44.
- «L'amor romàntic i la inapetència eròtica a *El senyor dels anells* de J.R.R Tolkien», *Mot So Razo*, Castelló d'Empúries, 4, 2005, 7-20.

«Aragorn-Elassar, el rei que torna amb les mans netes i l'esperit pur, segons J.R.R. Tolkien», *Els Marges* 77, tardor de 2005, 99-122.

Martí de Riquer i els valors clàssics de les lletres. Vocació literària i filològica en el centenari del seu naixement, per Lola Badia, Lluís Cabré, Isabel de Riquer, Joan Santanach e Sílvia Coll-Vinent, Barcelona: Editorial Barcino-Generalitat de Catalunya, Insitutció de les Lletres Catalanes, 2014.

«El Pros Bernart de Manuel Milà, un heroi provincial», *Butlletí de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona*, LVI, 2017-2022 [2023], 361-376.

Galvany i el Cavaller Verd, traducció i postfaci de Lola Badia, Barcelona: Cal Carré, 2022.

La mort del rei Artús, traducció i postfaci de Lola Badia, Barcelona: Cal Carré, 2023.

In occasione del settantesimo anniversario le si offrirono i due volumi «*Qui fruit ne sap collir*»: *homenatge a Lola Badia*, a cura di Anna Alberni, Lluís Cifuentes, Joan Santanach e Albert Soler Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona-Editorial Barcino, 2021.

Altri chiarimenti nel sito <<https://www.narpan.net/membres/investigadors/lolabadia.html>>